

“Hij vindt zichzelf een hele toffe peder”

De eerste sonnettenkransenkrans ter wereld

Veertien sonnetten kun je zó schrijven dat die gedichten bij elkaar een ‘sonnettenkrans’ vormen. Maar wat krijg je als je ook weer veertien van die sonnettenkransen met elkaar verbindt?

GUUS MIDDAG

Ik weet wel waarom mijn blik aan deze regel bleef haken: “Je tigt je een weg langs alle heiden”. Vanwege *tijgeren*, dat ik altijd een erg aanspreekbaar werkwoord heb gevonden: sluiten op handen en voeten, als een tijger. Term uit het leger, vast onderdeel van de hindernisbaan. En vanwege dat rare woord *heiden*, meervoud van *heide*, dat je nu eenmaal niet vaak in het meervoud ziet. Het bleek het begin van een gedicht waarin, om het wat diplomatiek uit te drukken, vraagtekens worden gezet bij de wenselijkheid van een functie in het leger.

Je tigt je een weg langs alle heiden,
je ploetert als de pieren door de blub,
voor volk en vaderland – en voor je club
van ‘onze jongens’ en van ‘onze meiden’.

Ze zeggen het: ‘Het leger, dat is lijden.’
Marcherend, van de regen in de drup
in werelden als van Beëlzebub.
Soldaten, ze zijn amper te benijden ...

Je slaapplekken vaak onherbergzaam, slecht:
op alle hoeken wel een bom die tikt
en overal maar moeten bivakkeren.

Daarbij: het volk waarvoor je keihard vecht
veroordeelt je en noemt je ongeschikt ...
Och, waarom zou een mens niet deserteren?

Desertie is strafbaar, maar als je dit gedicht leest,
lijkt het best een goed idee. De dichter draagt
sterke argumenten aan. Het staat er allemaal rustig
en afgewogen, met een licht ironische ondertoon,
waardoor de strekking beter overkomt dan in